

ΠΑΝΘΕΣΠΡΩΤΙΚΗ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΕΝ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗ - ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Ίδρυθη τὸ 1935 — Περίοδος Γ΄
Ἀριθμὸς φύλλου 287/7

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1955

Ἰδιοκτῆτης — Διευθυντής
Ι. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Αἱ Συνδρομαὶ ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ
Τιμὴ Φύλλου: Δραχ. 1

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Δήμων, Ἐνώσεων	δρ. 300
Τραπεζῶν	
Κοινοτήτων, Ἐπαγ- γελ. Ὑποθηκῶν	» 200
Ἰδιοτῶν ἑσῶτ. ἑτησ.	» 50
» » ἑξαμ.	» 30
Ἐξωτερικοῦ ἑτησ. δολ.	12
Δημοσιεύσεις κατὰ χι- λιοστὸν χρόνον	» 1
Κοινωνικά	» 15
Ἐμβάσματα, ἀλληλογραφία: Ι. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ	
Ἡγουμενίτσαν	

ΤΑ ΒΑΣΙΚΩΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Δ΄. **Υ. Ἐκπαίδευσις.** Ἡ ἔκτασις τῆς ἀγροαματωσύνῃς τοῦ Ἑλλ. λαοῦ γενικῶς εἶναι εὐρεία. Ἡ Θεσπρωτία φρονοῦμεν ὅτι ὑπερτερεῖ ἄλλων περιφερειῶν τῆς Ἑλλάδος εἰς ἀγροαματωσύνην. Καὶ πρέπει εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο νὰ τύχη ἰδιαίτερας προσοχῆς ἐκ μέρους τοῦ Κράτους. Διὰ δύο λόγους. Διότι εἶναι ἀκριτικὴ περιφέρεια καὶ διότι μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὁμιλεῖ τοπικὴν διάλεκτον συγγενεούσαν μὲ τὴν Ἀλβανικὴν γλῶσσαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον νὰ μὴν δὲν ἔχει ἐπιδρασεῖν ἐπὶ τῆς ἔθνικῃς συνειδήσεως τῶν κατοίκων, πάντως ἀποτελεῖ παραφροσύνην, ἡ ὁποία πρέπει βαρυσταλῶς νὰ ἐκλείψῃ. Ὁμιλεῖται ἐπίσης καὶ ἡ Βλαχικὴ διάλεκτος παρὰ μικρὰς μερίδας τοῦ λαοῦ τῆς, ἡ ὁποία ἐπίσης διὰ μεζύονας ἀκόμη λόγους πρέπει νὰ ἐκλείψῃ. Καὶ εἰς τοῦτο βεβαίως τὸν κυριώτερον ρόλον καλοῦνται νὰ παίξουν τὰ σχολεῖα.

Δι' αὐτὸ ἐνδείκνυται νὰ λειτουργῶσι σχολεῖα καὶ εἰς τοὺς μικροτέρους ἀκόμη συνοικισμοὺς καὶ τὸ Σχολικὸν δίκτυον νὰ εἶναι πυκνότερον καὶ συστηματοποιημένον περιστερότερον εἰς τὰ ξενόφωνα χωρία καὶ οἰκισμοὺς.

Δυστυχῶς αἱ ἐλλείψεις εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν εἶναι τεραστιαὶ εἰς τὴν Θεσπρωτίαν. Ἀρκετὰ εἶναι τὰ δύο Γυμνάσια Παραμυθιάς καὶ Ἡγουμενίτσας μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν ἐν Φιλιππιάδῃ καὶ Πάργῃ. Δὲν ὑπάρχουν ὅμως διδαστήρια κατὰ ἅληλα καὶ ὀρεινὰ. Ἡ στέγασις εἶναι τῆς κακῆς ὥρας. Διδακτικὸν προσωπικὸν ἐλλείπει. Τεχνικὰ μέσα τελείως ἐλλιπῆ καὶ ἀνύπαρκτα.

Ἡ Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις εἰς χειρότερον κατὰ στασιν. Λείπουν πολλὰ διδαστήρια. Ὑπάρχουν πολλὰ καὶ κενὰ θέσεις, τὰ σχολεῖα μένουσιν κλειστὰ ἐλλείπει Διδασκάλων. Ἀποτελεῖ ἔθνη καὶ κοινωνικὸν καθήκον ἡ συμπλήρωσις τῶν κενῶν θέσεων καὶ ἐλλείψεων εἰς τὸν εὐπαθῆ τοῦτον Νομὸν τοῦ Κράτους. Τοὺς λόγους ἐξηγήσαμεν παραπάνω.

γ. Ὑγεία. Εἰς ὠρισμένην περιοχὴν τῆς Θεσπρωτίας ἐνδημεῖ ἡ κληρονομικὴ σύφιλις. Προσπάθεια ἐξαλείψεως τῆς κατεβλήθη

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου κ. Κανελλοπούλου,
Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μ. Παραμυθίας

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»

Τίνος Χριστιανοῦ ἡ καρδιά δὲν σκιρτᾷ καὶ ἡ ψυχὴ δὲν πλημμυρίζει ἀπὸ ἀγαλλίας λατρευτικῆς, εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ γλυκύτατου ἀγγελικοῦ ἁσματος «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ κ.λ.π.», μὲ τὸ ὁποῖον χορὸς ἀγγελικὸς ἐχαιρέτησε γηθοσύνας τὴν ἐπὶ τῆς γῆς παρουσίαν τοῦ Θεοανθρώπου; Τίνος Χριστιανοῦ ἡ διάνοια δὲν καταναγάζεται ἀπὸ τὸ ἔκπληκτον θεῖον φῶς, τὸ ὁποῖον ἐξέπληκτον ἐκ τῆς πανίερου μαρφῆς τοῦ Θεοῦ Βρέφους ἐν τῇ εὐλογημένῃ Σηπταλφῇ τῆς Βηθλεὲμ κατὰ τὴν ἀγίαν καὶ ἱστορικὴν νύκτα τῆς Γεννήσεως τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀνθρωποῦ, ὅταν ὁραματίζετο τὰ ἐκεῖ διαδραματιζόμενα θαυμαστὰ γεγονότα;

Ποῖα εὐσεβῆς χριστιανικὴ

στοὺς τὴν δόξαν τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς Τρισηλίου Θεότητος; Ποῖος, λοιπόν, χριστιανὸς θὰ κωφεύσῃ εἰς τὸ οὐράνιον τοῦτο σάπνισμα καὶ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ συμμετάσχω εἰς τὴν χαρμονὴν τῶν ἀγγέλων, πρὸς λατρείαν τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἁγίου Θεοῦ; Τοῦ αἰωνίου Βασιλέως; Τοῦ ὁποῖου τὸ θέλημα εἶναι ἡ ἐπικρατήσις μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς ποθεινότητος εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης; Ἀδελφοὶ Χριστιανοί. Ὅσοι ἐτύχουμεν τῆς ἀνεκτιμήτου δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ καὶ κατέχομεν τὴν διὰ τοῦ Ἱησοῦ Χριστοῦ ἀποκαλυφθεῖσαν εἰς ἡμᾶς τελείαν καὶ ἀληθινὴν θρησκείαν τῆς χάριτος. Ὅσοι διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος κτείστημεν ἀδελ

ΑΙ ΕΥΧΑΙ ΜΑΣ

Ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἡ «Πανθεσπρωτικὴ» ἀπευθύνει πρὸς ὅλους τοὺς συνδρομητὰς τῆς καὶ ὅλους τοὺς συμπατριώτας τὰς καλυτέρας εὐχὰς δι' αὐτοὺς καὶ τὰς οἰκογενεὰς των.

ὑπαρξίς δὲν αἰσθάνεται μέσῃ τῇ παρουσίᾳ τοῦ Θεοῦ ἀκούουσα τὸν μελωδικάτων παιδῶν οὐρανομήκη ἀγγελικὴν παιάναν (Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ κ.λ.π.) τὸν ὁποῖον ἐπαναλαμβάνοντο ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῇ λατρείᾳ, θὰ ὑπενθυμίζῃ εἰς τὰς γενεὰς τὴν Βουλὴν τοῦ Θεοῦ περὶ τῆς ὑποταγῆς τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ ἅγιον θέλημα Του;

Τίνος εὐσεβοῦς Χριστιανοῦ τὰ σπλάγγνα δὲν καταφλέγονται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ἐπιθυμίας τῆς θεώσεως ἡτοῦ, τῆς ἐνώσεως τῆς ψυχῆς του μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Ἐποικρατοῦ Πατρός, παρὰ τῇ ὁποίᾳ καὶ μόνῃ εὐρίσκει αὐτὴν τὴν χάριν καὶ τὴν γαλήνην, ἀλλὰ καὶ τρυφὴν ἀρετῆν, εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς ἀγγελικῆς προσκλήσεως πρὸς δοξολογίαν καὶ αἶνον τοῦ Πλάστου; Ἀλλὰ καὶ ποῖα χριστιανικὰ χεῖλη δὲν θὰ κινηθοῦν αἰδομένη τὴν εὐλαβίαν καὶ ἐνθουσιώδη ἐπιθυμίαν τοῦ Πέτρου, εἰς τὸ ὅρος τῆς Μεταμορφώσεως, «καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὥδε εἶναι» διὰ νὰ ζοῦν μέσα εἰς τὴν γλυκύτητα καὶ γαλήνην τοῦ θεοῦ πατρός, εἰς τὸ διηγεῖσθαι; Ἐκεῖ ὅπου ἀναριθμητοὶ τῶν ἀγγέλων στρατιῶν ἀνυμνολογοῦν ἀκαταπαύ-

φοὶ καὶ συγκληρονόμοι Ἱησοῦ Χριστοῦ καὶ τέκνα Θεοῦ κατὰ χάριν, ἃς θελήσωμεν καὶ ἃς προσπαθήσωμεν ὥστε ἡ μεγάλην καὶ παγκόσμιον αὐτὴν χαρὰν τὴν ὁποῖαν σήμερον συμπανηγυρίζουν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ γίνῃ κτήμα ἐνός ἐκάστου ἡμῶν ἀλλὰ καὶ ὅλων ὁμοῦ μόνιμον καὶ ἀναφαίρετον.

Ἀς ποθήσωμεν καὶ ἃς ἐργασθῶμεν ολοψύχως διὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ οὐρανοῦ καὶ διὰ τὴν θέωσιν τῶν ὁποίων μᾶς ὑπόσχεται ἡ ἀγία μαρτυρία καὶ ἡ φιλόστοργος μήτηρ Ἐκκλησία διὰ τῶν μυστηρίων αὐτῆς.

Ἀλλὰ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου, δεόν νὰ ἀποδυθῶμεν θαρραλεοὶ καὶ ἐνθουσιώδεις, ὥς καλοὶ στρατιῶται τοῦ Ἱησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Νικηφόρου Ἀρχηγοῦ μας, εἰς τὸν ὁρατὸν, εὐγενῆ καὶ καλλινίκον ἀγῶνα κατὰ τῆς ἀμαρτίας καὶ ὑπερ τῆς ἐπικρατήσεως εἰς τὴν γῆν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, βασιλείας ἀγάπης, εἰρήνης καὶ δικαιοσύνης.

Ἀς ἀφίσωμεν, λοιπόν, νὰ εἰσδῶμεν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μας τὸ γλυκύτατον φῶς, τὸ ὁποῖον ἐκπέμπει ἡ θεία του μορφή. Αὐτὸ θὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ ἕνα κόσμον νέον, ἕνα κόσμον πραγματικώτερον,

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πλημμελειοδικίου Ἡγουμενίτσας δὲν ἐκρίνεν ἀπλῶς ποινικὰς παρὰβάσεις τοῦ κ. Στέφου Τζιοβάρου καὶ τῶν λοιπῶν συγκατηγορουμένων του εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς Μουσ. Περιουσίας εἰς Μοῦρτο. Ἐκρίνε τὸ Κράτος, τὴν Διοίκησιν, τὸν Πολιτικὸν κόσμον, ἐν γένει καὶ τὸ Συναγερμικὸν συγκρότημα. Κατ' αὐτῶν κατηνέχθη διὰ τῆς ἀποφάσεως ἡθικὸς κόλαφος. Διότι ἄνευ τῆς ἀδιαφορίας ἡ τῆς ἐνίσχυσεως τούτων δὲν θὰ μετεβάλλετο εἰς δυνατότην τοῦ Μοῦρτου ὁ κ. Τζιοβάρου καὶ ἡ παρὰ του.

Ἦτο τοσαύτη ἡ κατάστασις ἀφόρητος, ὥστε εἰς ἐκ τῶν συγκατηγορουμένων, ὡς ὁ ἴδιος μᾶς ἐβεβαίωσε, ὅταν ἦλθε ἐδῶ ὁ Ὑπουργὸς κ. Δερδεμέζης τοῦ εἶπε τὰ ἑξῆς: «Πασιζέστε νὰ ἐλευθερώσετε τὴν Κύπρον καὶ δὲν βλέπετε τὴν δουλείαν καὶ τὴν τρομοκρατίαν ποὺ ἐπικρατεῖ εἰς τὸν Μοῦρτο γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσετε». Ἀλλὰ μήπως καὶ ὁ κ. Δερδεμέζης δὲν ἦτο συνυπεύθυνος τῆς καταστάσεως; Κύπρος Ἀγγεῖου εἶχε δημιουργηθῇ ἐπὶ μίαν δεκαετίαν εἰς τὸν Μοῦρτο καὶ ἀλλοχοῦ ὅπου ὑπάρχει Μοῦς. Πεινισία, τὴν ὁποῖαν ἠνεῖχτο τὸ Κράτος καὶ ἀλόκληρος ὁ Πολιτικὸς κόσμος. Τὸ ἔργον τῆς ἐκκαθάρσεως ἀνέλαβεν ἡ Δικαιοσύνη. Μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἱκανοποίησις τὸ δημόσιον αἰσθῆται. Καὶ ἡ ἱκανοποίησις δὲ πολλὰ λαλαῖσασθῇ ἐάν συνεχισθῇ ἡ πλήρης ἐκκαθάρισις διὰ νὰ ἐπέλθῃ ὁ ἡθικὸς καθαρισμὸς εἰς ὅλοκληρον τὴν Θεσπρωτίαν καὶ ἀποκατασταθῇ ἡ ἐννοία τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἰσότητος.

Τὰ ὅσα συμβαίνουν εἰς τὴν Θεσπρωτίαν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς Μουσουλμανικῆς περιουσίας καὶ τὸν τρόπον διανομῆς τῆς προκαλοῦν τὴν ἐξέγερσιν τῆς συνειδήσεως παντός τιμίου ἀνθρώπου. Ὅπως ἐκ τῆς ἐξέγερσιν τῆς συνειδήσεως ἀποφύγετο ὁ ἀνθρώπος. Καὶ πρωτοστατοῦν δυστυχῶς οἱ Βουλευταὶ μας εἰς τὰ ἀνοσιούργηματα καὶ παρανομίας ποὺ λαμβάνουν χώραν. Οἱ Βουλευταὶ ἐξελέγησαν παρὰ τῶν ψηφοφόρων καὶ εἶναι ἀντιπρόσωποι ὅλων τοῦ λαοῦ. Οἱ ἴδιοι ἐψήφισαν τὸν ἐπίστονον Νόμον περὶ διανομῆς τῆς περιουσίας. Ἀς ἀφήσωμεν τοὺς ἀρμόδιους ἡσυχῶς νὰ ἐφαρμόσουν κατὰ συνείδησιν, κατὰ γράμμα καὶ πνεῦμα τὸν Νόμον καὶ ἃς παύσουν νὰ ἀσκήθουν ἐπ' αὐτῶν ψυχολογικὴν βίαν διὰ τὴν με-

ρολητικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, ἀπαιτοῦντες τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων προσωπικῶν τῶν φίλων. Προσωπικὸς φίλος δὲν πρέπει νὰ ἔχουν οἱ Βουλευταί. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἔχουν, νὰ τοὺς προστατεύσουν ὅταν ἀδικοῦνται καὶ ὅχι ὅταν θέλουν νὰ σφετερισθοῦν δικαιώματα ἄλλων. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐντεταλμένοι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου δὲν εἶναι ἡθικῶς ἐντάξει ὅταν παρανομῶν ὑποκύπτοντες εἰς τὰς πιέσεις τῶν Βουλευτῶν ἡ καὶ ἄλλων ἱσχυρῶν κομματικῶν παραγόντων τῆς κυβερνήσεως φαντασίας. Συνιστῶμεν εἰς τὸν κ. Νομάρχην νὰ προσέξῃ ἰδιαίτερος τὰς παρατηρήσεις μας καὶ ἃς λάβῃ τὸν κόπον νὰ ἐξατάξῃ ἐπὶ τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀλλοχοῦ καταχω-

ΑΝΤΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ

Ο ΖΑΪΜΗΣ

Ζητοῦμε συγγνώμην ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες μας ἐκείνους ποὺ περιμένουν τὴν συνέχισιν τῆς ἱστορίας τοῦ Οἰκονομοῦ τῆς Γλυκῆς. Ὑποσχόμεθα νὰ συνεχίσουμε στὸ ἐπόμενο φύλλο. Σήμερα δὲ ἀφιέρωσαμε τὴν στήλιν στὸν Ζαΐμη. Ἦταν μάρτυρας ὁ Ζαΐμης στὸ Δικαστήριον ποὺ δίκαιε τοὺς Τζιοβάρους καὶ τοῦ Μοῦρτου. Ἀξίζει νὰ μᾶς ἀνασχολήσῃ ἡ κατάθεσις του. Δύο περικλοπῆδες κρατήσαμε ὑπὸ σφραγίσιν. Ἐκείνης ποὺ μᾶς ἔκαναν μεγαλειότητα ἐντύπωση καὶ δίδουν τὴν εἰκόνα μᾶς καταστάσεως ποὺ δὲν τιμᾷ τὸ Κράτος μας.

«Τὶ ξέρετε σεις κ. Μάρτυς», ἐρωτᾷ ὁ κ. Πρόεδρος.

«Ἐγώ, κ. Πρόεδρε — ἀπαντᾷ ὁ Ζαΐμης — ξέρω ὅτι χρειάζεται ἕνα Σύνταγμα — ἱστορικοῦ γιὰ νὰ μὴ σὲ τὰς ὁ Μοῦρτος μὲ τὸν Στέφον Τζιοβάρου καὶ τοὺς ἄλλους συμπατριώτες μαζὶ ἴλαμε στὸν Μοῦρτο, τὸ 1945. Ἐνὰ πανταλόνι καὶ μὴ χλαῖνη καὶ φοροῦσε ὁ καθένας μᾶς. Ὑστερὰ ἀπὸ 10 χρόνια ἐγὼ ἔχω τὸ ἴδιο πανταλόνι καὶ ὁ Τζιοβάρους ἔγινε πλούσιος».

Με λίγα, λοιπόν, λόγια ἐδῶ κε ὁ Ζαΐμης μὴ πλήρῃ εἰκόνα γιὰ τὴν κατάστασιν τῶν Μοῦρτο, ὅπου ἔχουν ἐγκατασταθῇ διάφοροι τῶν ὁρεινῶν χωρίων ἱουαννίνων, Κερκύρας κ.λ.π. Δεκα χρόνια ζωὴ ὁ Ζαΐμης στὸν

χάριν τοῦ ὁποῖου ἀξίζει καθεὺς ἀπὸ τῶν μέρους μας, ὥστε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ διὰ τῶν ἀγγέλων ἐξαγγελθεῖσα Βουλὴ τοῦ Θεοῦ, ἐν ἁματίᾳ, γλυκύτερον τοῦ ὁποῖου δὲν ἠκούσθη ποτὲ ἐπὶ τῆς γῆς. «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Γ. Κ.

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΔΙΑ ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΦΙΛΙΑΤΩΝ

Ἀπὸ σήμερον Ἐπιτροπὰ τοῦ Συλλόγου «Ἁγίος Κοσμάς» τοῦ Νοσοκομείου ἤρχισαν νὰ περιέρχονται τὰ χωρία τῆς περιφέρειας μας διὰ τὴν συλλογὴν βοηθημάτων πάσης φύσεως ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ Νοσοκομείου διὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν του.

Ἐπεὶ ὁ σκοπός. Κανεὶς δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῇ τὴν συνδρομὴν του, ὅσον ὁ καθένας μπορεῖ, γιὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ κανονικὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου, ποὺ προσφέρει κολοσσιαίας ὑπηρεσίας εἰς τὸν φτωχὸν λαὸν τῆς Θεσπρωτίας.